

एकत्रित गाईड Combined Guide M22 in (www.mngogate.com) = M12 and M21

मराठी रोमन लिपी गाईड Marathi Roman Script Guide M12 in (www.mngogate.com)

update 20 Feb 2009 - M.N.Gogate म. ना. गोगटे. author email-id on website indexpage

See 3 proverbs (in Examples) in E03 (para 9) in same website with meanings & sounds

Devanagari for Hindi differs slightly. लेखकास आपला ईमेलपत्ता कळवा. प्रसार करा.

ध्वनी - चिन्ह संकेत Sound - Symbol Relations (Devanagari - Roman)

अ = a आ = aa इ = i उ = u ए = e ओ = o अँ = ae आँ = ao अस्पष्ट अनुस्वार = m'
(हो > हं = ham') क् = k ख् = kh ग् = g घ् = gh च् (चक्र) = ch च् (काच) = ch' छ् = chh
ज् (जीव) = j ज् (जवळ) = j' झ् (झकास) = jh झ् (झरा) = z ट् = t' ट् = t'h ड् = d' ढ् = d'h
ण् = n' त् = t थ् = th द् = d ध् = dh न् = n प् = p फ् = ph ब् = b भ् = bh म् = m
य् = y र् = r ल् = l व् = v श् = sh स् = s ह् = h ळ् = l ऐ औ क्ष ज्ञ = ai au ksha dnya

उदाहरणे Examples शिवाय वेबसाईटवर M21 लेख पहा. E03 E04 E05 E15, M11M20 पहावेत.

अती तेथे माती. दुरून डोंगर साजरे. गरज सरो व वैद्य मरो. ati tethe maati... durun d'ongar saaj'are... garaj' saro va vaidya maro.(With English Words इंग्रजी शब्दयुक्त) ती कंपनी ब्राऊन पेपर बनवते = ti kampani braaun pepar banavte. = ti Company Brown Paper banavte.

टीपा Notes

1. देवनागरी वापरावी. तिच्यात शब्द संक्षिप्त (प्रेम 2, prem 4 अक्षरे). देवनागरी सुविधा उपलब्ध नसते तेव्हा व विदेशींना मराठी परिचय देण्यास, रोमनमध्ये मराठी लिहावी, सराव करावा. थिएटरांगा, नावपत्ते सूची, शेअरबाजार यादी यात एकस्तरी ABC सूत्र असते. शब्दकोश, ईमेल, इंटरनेट, टायपिंग यांसाठी देवनागरी त्रिस्तरी अक्षरे व जोडाक्षरे गैरसोयीची. देवनागरी फोनबुके अपेशी. खेड्यातही इंग्रजी व aA-zZ शिकवतात. इंग्रजी सुविधांवरील चिन्हे घ्यावीत. ट् = (t खाली टिंब) अशी नवी चिन्हे नकोत. अपो (') = इंग्रजी अपोस्ट्रोफी चिन्ह घ्यावे. (t त् t' ट्), man (वा ma'n) = मन, sun (वा su'n) = सून. (हवे तर ऋ r' ष् sh' वगैरे). इंग्रजीशी परिचित लोक जराशा सरावाने रोमन लिपीत मराठी सहज वाचतात. लेखनास थोडे प्रशिक्षण लागेल. प्रसारमाध्यमानी दोन लिप्यात नमुने दिल्यास सराव वाढेल.

2 शक्यतो उच्चारानुसार लिहावे. (मध्ये, दुःख, घर, सत्य, उच्च, ऋषि, ज्याने) = मधे, दुक्ख, घर, सत्त्य, उत्च, रुशि, जाने = madhe, dukkha, ghar, sattya, utcha, rushi, jaane. (च, ज, झ) यांचे दुहेरी ध्वनी रोमनमध्ये स्पष्ट करावेत. सर्वच स्वर उच्चारात ऋस्वदीर्घ होतात पण लेखनात (इई उऊ). Police Family अशा कित्येक इंग्रजी शब्दांचे मराठी लेखन अनिश्चित (पोलिस पोलीस?). (तेरा, तेल) मध्ये एकार उच्चार ऋस्वदीर्घ, लेखन समरूप. हिंदी, मुंबई = hindee, mumbaee ऐवजी hindi, mumbai लेखन. din = (दिन, दीन) असे अर्थ संदर्भाने घ्यावेत, जसा (कर) अनेकार्थी. हवेच तर (इ ई i, ee) (उ ऊ u, oo) घ्यावेत. सामाजिक अनुभवानुसार चिन्हयोजनेत इष्ट बदल करावेत.

3. छोटी अक्षरे a-z घ्यावीत. Seema वगैरे नावे असूदेत. simaa = सीमा (Boundary). Rubber (रबर) = rabar असे इंग्रजी शब्द मराठीत बदलावेत. बदल करेपर्यंत मूळ स्पेलिंग + कॅपिटल आद्याक्षर A-Z इशारा. ट् ड् = T D नको, t' d' हवे. t'ebal, Table = टेबल. table = तबले. वाक्यारंभी कॅपिटल नाही. निकट वाक्यांदरम्यान (3 टिंबे...) (!? नंतर..). परिच्छेदाअखेर व अलग वाक्याअखेर एक टिंब.

मराठी नमुने दोन लिप्यात Marathi samples in 2 scripts. **M21** in (www.mngogate.com)

(update 20 Feb 2009) by M. N. Gogate. म. ना. गोगटे See M11 M20, E03 E04 E05 E15
तीन पद्य नमुने येथे देवनागरीसह. शेवटी टीपा abcd. (संदर्भ वेबसाईटवरील **M12** लेख) प्रसार करा.
मराठीत इंग्रजी शब्द कसे लिहावेत ते पहा - (author email-id on website indexpage)

01.	aataa vishvaatmake deve yen'e vaagyadnye toshaave toshoni maj'a dyaave pasaaydaan he. -- Dnyaneshvar (dnyaaneshvar)	आता विश्वात्मके देवे येणे वाग्यज्ञे तोषावे तोषोनी मज द्यावे पसायदान हे. -- ज्ञानेश्वर
02.	kannyya saasuryaasi j'aaye maage paratoni paahe taise zaale maajhaa jivaa kevhaa bhet'asi keshavaa ? -- Tukaram (tukaaraam)	कन्या सासुर्यासी जाये मागे परतोनी पाहे तैसे झाले माझ्या जीवा केव्हा भेटसी केशवा ? -- तुकाराम
03.	nabha meghaani aakramile taaraagan'a sarvahi zaakuni gele. kad' kad' kad' kad' shabda karoni lakhalkhitaa saudaamini j'aataatachi he netra diponi ati virahi jana te vyaakul' zaale. -- Kirloskar (saubhadra naat'ak)	नभ मेघानी आक्रमिले तारागण सर्वही झाकूनी गेले. कड कड कड कड शब्द करोनी लखलखिता सौदामिनी जातातची हे नेत्र दिपोनी अती विरही जन ते व्याकूळ झाले. -- किलोस्कर (सौभद्र नाटक)

a. वर गद्य नमुने दिले नाहीत. गद्यामध्ये खूपच इंग्रजी शब्द येतात. समस्या, बाग हे शब्द असूनही प्रॉब्लेम, गार्डन Problem, Garden असे शब्द वापरतात. April May हे शब्द देवनागरीत एप्रिल, मे असे लिहितात. Sodium Chloride यांसारखे तांत्रिक शब्द हजारो आहेत. (देवनागरीमध्ये सोडियम क्लोराईड) रोमन मराठीत हे शब्द praoblem, gaard'an, epril, me, sod'iyam kloraaid' असे लिहिणे सुसंगत ठरेल. सवय होईपर्यंत (नावांचे, इंग्रजी शब्दांचे) मूळ स्पेलिंग + कॅपिटल आद्याक्षर. (me) मराठी उच्चार इंग्रजी (Me मी) प्रमाणे नाही. (मे महिना) = (May mahinaa) = (me mahinaa).

b. देवनागरी कोशात प्रेम = Love. रोमन कोशात prem = Love. सहसा उच्चार (प्रेम् गद्य), (प्रेम पद्य). (ध्वनीनुसार प्रेम गद्य, prema पद्य, वेगळे लेखन नसते) अकारान्त शब्दांबाबत हा संकेत. तथापि अयुक्त (अ उच्चारित) जोडाक्षर रोमनमध्ये (गद्य व पद्य) a सहित. उदा. नेत्र, अन्न = netra, anna.

c. तंतोतंत लिप्यंतरण transliteration नको. देवनागरीत (ऋस्वदीर्घ, ऋष, समान चजझ) बदलणे सवयीमुळे कठीण. रोमनमध्ये (ऋस्वदीर्घभेद ऋष) नको, (चजझ दुहेरी चिन्ह) हवे. तिच्या = tichaa ज्याने = jaane माझ्या = maajhaa यात chy, jy, jhy नकोत, कारण ch, ch', j, j', jh, z तरतूदी.

d. कंपोजिंगसाठी (html) format घेतल्याने t' d' j' (इत्यादीत) अपो (') चिन्ह t d j समीप येईल.

M22 updated 20 Feb 2009. (= M12 and M21) Link (www.mngogate.com/m22.pdf)